

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Bernartice, okres Jeseník

790 57 Bernartice 259

Identifikátor školy: 600 150 526

Termín konání inspekce: 6. a 7. říjen 2003

Čj.:	m1-1008/03-11082
Signatura:	om1zx108

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a sledovaným předmětům a výchovně-vzdělávací práce mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti základní školy ve vyučovacích předmětech český jazyk, matematika, prvouka a přírodověda a výchovně-vzdělávací práce mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, matematika, prvouka a přírodověda v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školních rocích 2002/2003 a 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Bernartice byla zřízena Obcí Bernartice jako příspěvková organizace s účinností od 1. ledna 2003. Sdružuje základní školu, mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu. Výchovně-vzdělávací činnost základní školy se třemi třídami a pěti ročníky – I. (1.), II. (2.,3.) a III. (4., 5.) probíhá v hlavní budově, předškolní vzdělávání v jednotřídní mateřské škole na adrese odloučeného pracoviště.

Ve školním roce 2003/2004 navštěvuje základní školu 50 žáků, mateřskou školu 25 dětí.

Základní škola zvolila vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2. Z cizích jazyků jsou vyučovány anglický jazyk a německý jazyk. Mateřská škola pracuje podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání čj. 14 132/01-22.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Personální podmínky vzdělávání ve sledovaných předmětech nejsou z hlediska stanovených podmínek odborné a pedagogické způsobilosti příznivé. Bez příslušné způsobilosti učitelek jsou vyučovány předměty český jazyk a matematika ve 2. a 3. ročníku, prvouka v 1. – 3. ročníku a přírodověda v 5. ročníku. Také v výchovnou činnost v mateřské škole vykonává učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti vymezené právním předpisem. Skladba úvazků je vzhledem k potřebám výchovně-vzdělávacího procesu optimální.

Vytvořená organizační struktura neumožňuje zcela efektivní řízení školy. Není využíváno porad vedoucích pracovníků, a přestože se jedná o početně malý pedagogický sbor, porady jsou organizovány pro každý typ školy zvlášť. K operativnímu řešení úkolů i k přenosu aktuálních informací upřednostňuje ředitelka školy účelný neformální kontakt. Na vedoucí pracoviště mateřské školy jsou delegovány pravomoci zejména k organizování a kontrole vzdělávací činnosti i provozu předškolního zařízení.

Plánovaná hospitační a kontrolní činnost sleduje postupné zkvalitňování výuky a předškolního vzdělávání. Předložené záznamy dokládají projednávání hospitačních a kontrolních zjištění, výsledky nejsou systematicky analyzovány a následně řešeny na jednáních pedagogické rady. Péče o nekvalifikované učitelky je zajišťována pouze formou každodenních konzultací. Podporou studia a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků usiluje ředitelka školy o zkvalitnění personálních podmínek pro zabezpečení výchovně-vzdělávacích záměrů školy. Využití získaných poznatků a zkušeností se však ve výuce výrazněji neprojevovalo.

Ředitelka školy vytváří pro seberealizaci a uplatnění tvořivosti učitelek příznivé podmínky, jejich součástí je hodnotící systém se zveřejněnými motivačními kritérii.

Personální podmínky vzdělávání v mateřské i v základní škole jsou průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola materiálními zázemím umožňuje plnit zvolený vzdělávací program ve sledovaných vyučovacích předmětech. Prostor učeben s funkčním starším nábytkem nebyl ve všech případech optimálně využit. V učebně s nejvyšším počtem žáků nevyhovuje uspořádání žákovského nábytku, a to z hlediska psychohygieny a účelné organizace výuky ve třídě se spojenými ročníky. Pouze v jedné učebně bylo vytvořeno podnětné prostředí učebními pomůckami k aktuálně probíranému učivu. Počítačová učebna se čtyřmi počítači a výukovými programy vybudovaná ve školním roce 2002/2003 není doposud využívána pro výuku ani mimoškolní činnost žáků. Menší podnětnost prostředí mateřské školy z hlediska cílů realizovaného vzdělávacího programu souvisí s danými situačními podmínkami interiéru a tradičním uspořádáním herních koutů. Nevhodné umístění počítače omezuje praktické využití dostupných výukových programů pro děti předškolního věku. Vybavení předškolního zařízení je udržováno a dle omezených finančních možností postupně inovováno.

Pro sledované předměty škola poskytla všem žákům platné učebnice. Běžně využívaná školní knihovna obsahuje dostatek současných odborných a metodických titulů i dětskou literaturu, v základní škole včetně vhodných souborů mimoškolní četby. Převážně starší fond učebních pomůcek a didaktické techniky nebyl ve výuce dostatečně uplatněn. Pestrá škála převážně staršího herního i didaktického vybavení mateřské školy přispěla efektivitě výchovně-vzdělávacích činností.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

- Ve školním roce 2003/2004 škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola. Pro vykazované dva integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nejsou zpracovány individuální vzdělávací programy.
- Výuka je realizována podle platných učebních dokumentů a v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. V plnění učebních osnov ve školním roce 2002/2003 byl zjištěn nesoulad, v předmětech přírodověda a vlastivěda ve 4. ročníku nebyl zařazen a

probírán tematický celek Výchova ke zdraví. Tematické plány učiva pro 4. a 5. ročník školního roku 2003/2004 uvedený celek rovněž neobsahují.

Kontrolovaná dokumentace nezachycuje průkazně průběh vzdělávání v českém jazyce, zejména ve psaní, čtení a literární výchově.

Výuka ve sledovaných předmětech je v souladu s učebním plánem, není plně v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu.

- Ředitelka školy prováděnou hospitační činností a kontrolou povinné dokumentace nezjistila dílčí nedostatky v plnění učebních osnov.

Kontrola naplňování učebních osnov není dostatečně účinná.

- Organizace a řízení výchovně-vzdělávacího procesu probíhá v souladu s platnou právní normou. Skladba rozvrhu hodin respektuje didaktické i psychohygienické zásady. Školní řád obsahuje všechna doporučená ustanovení. Funkční informační systém školy vůči rodičům i žákům zabezpečuje přenos aktuálních informací.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy je funkční.

- Škola neformálně spolupracuje s pedagogicko psychologickou poradnou.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve vyučovacích předmětech český jazyk, matematika, prvouka a přírodověda

V průběhu inspekce bylo hospitováno ve výuce českého jazyka a matematiky ve všech ročnících, prvouky v 1. a přírodovědy v 5. ročníku. Mimo český jazyk a matematiku ve třech ročnících vyučovaly ve zhlédnutých hodinách učitelky bez stanovené odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost se částečně odrazila ve výsledné kvalitě sledované výuky.

Celoroční rozvržení učiva sledovaných předmětů, zejména českého jazyka ve slohu, čtení a literární výchově, je převážně formální, plán psaní pro 4. a 5. ročník nebyl předložen. Ze zápisů v třídních knihách vyplývá podcenění významu plánování učební látky s nepříznivým vlivem na zachování kontinuity učiva v těchto ročnících.

Materiální zajištění výuky nemělo žádoucí úroveň. V učebnách většinou chyběly pro aktuální učivo nástěnné přehledy, názorné i manipulační pomůcky. Vyučovací proces zpestřily pouze tabule s připravenými cvičeními, obrazový materiál a pomůcky zhotovené učitelkami. Nebylo důsledně dbáno na potřebnou relaxaci žáků.

V organizaci výuky se projevíly ojedinělé nedostatky v souvislosti s vyvážeností poměru přímé práce učitelky se žáky a jejich samostatnou prací. Stanovené vzdělávací cíle navazovaly na předchozí učivo a přiměřeností většinou odpovídaly aktuálnímu stavu třídy. Nedochozelo k diferencovanému zadávání úkolů podle schopností žáků a nebyl vytvářen prostor pro účelnou kooperaci. Klady výuky spočívaly ve vstupní motivaci k získání zájmu o výuku, využívání mezipředmětových vztahů, pozitivním hodnocení snahy a dílčích výkonů žáků při poskytování zpětné vazby o míře zvládnutí učební látky, vstřícné a převážně taktní komunikaci učitelky se žáky, klidné a nestresující pracovní atmosféře.

V českém jazyce scházelo záměrné rozvíjení souvislého vyjadřování žáků. Nebyl správně veden zejména rozvoj fonemického sluchu a slohový výcvik, naopak jasně a srozumitelně byl objasňován význam neznámých slov. V předmětu matematika výuka postrádala zvláště u mladších žáků pružnost a činnostní pojetí, u starších žáků prostor pro uplatnění názorů a alternativních postupů řešení. Pozitivem byla propojenost učební látky s praktickým využitím. V prvouce se nepodařilo efektivně využít dříve získané poznatky a zkušenosti žáků a v žádoucí míře zužitkovat ve prospěch výuky připravený přírodní a obrazový materiál. Kvalitu vzdělávání částečně poznamenaly věcné i didaktické nedostatky. Účelnému využití času v přírodovědě ve

třídě se spojenými ročníky prospěly písemně připravené otázky, jejichž rozdílná náročnost zohlednila schopnosti žáků i jejich zájem o probíranou tematiku. Žákům bylo umožněno prezentovat výsledky samostatné práce. K efektivnímu upřesnění nových poznatků a k pochopení vzájemných souvislostí bylo využito práce s chybou.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk byly dobré, v matematice dobré, v prvouce dobré a přírodovědě velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ředitelka školy nevytváří vlastní evaluační nástroje. Informace o dosažených výsledcích získává od učitelek zprostředkovaně při každodenním neformálním styku a na pravidelném jednání pedagogické rady. Dosažené výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech jsou ve škole zjišťovány pouze čtvrtletními prověrkami, které si učitelky sestavují samy. Dosažené výsledky vzdělávání a výchovy jsou uvedeny ve výroční zprávě o činnosti školy.

K porovnávání výsledků ve vzdělávání využila škola umístění žáků v literární korespondenční soutěži a v matematické soutěži organizované v rámci Jesenicka.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly hodnoceny na základě poznatků získaných zejména hospitační činností, také kontrolou personálních i materiálních podmínek výuky, písemností žáků a učitelů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech měly dobrou úroveň.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

Mateřská škola

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

- Mateřská škola navázala Školním kurikulem Mateřské školy v Bernarticích (školním vzdělávacím programem) na Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání doporučený Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Školní vzdělávací program je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

- Povinná dokumentace je vedena ve stanoveném rozsahu.

Zápisy v přehledu výchovné práce prokazují naplňování vzdělávacího programu.

- Systematické plánování výchovně-vzdělávací činnosti respektuje současné tendence v předškolním vzdělávání, zohledňuje podmínky školy a zejména potřeby dětí. Třídní vzdělávací program obsahuje vzdělávací záměry a prostředky jejich realizace. Kontrola plnění vzdělávacího programu je prováděna podle plánu vedoucí pracovnice.
- ***Kontrolní činnost v oblasti naplňování vzdělávacího programu je účinná.***
- Organizace výchovně-vzdělávací práce školy je vhodná z hlediska psychohygieny dětí. Dostatečně flexibilní uspořádání denních činností umožnilo reagovat na potřeby a zájmy dětí, byly dodrženy stanovené intervaly v podávání dovážené stravy. Režim dne skýtá dostatečný prostor pro spontánní herní a pohybové aktivity, přiměřené zastoupení mají řízené činnosti. Funkční informační systém vůči rodičům dětí je zabezpečen ústní formou i prostřednictvím třídních schůzek a nástěnek.

Stanovená organizace výchovně-vzdělávací práce vyhovuje potřebám dětí, informační systém školy vůči rodičům je funkční.

- V návaznosti na vzdělávací plány škola vytvořila sebeevaluační systém. Za školní rok 2002/2003 je částečně zhodnocena vzdělávací práce ve Výroční zprávě o činnosti školy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků

Hospitace byly provedeny u obou učitelek, v jejichž práci se pozitivně odrazilo sebevzdělávání a snaha oprostit se od zažitého stylu práce. Zjištěné metodické nedostatky neměly výrazný vliv na výslednou kvalitu sledovaného průběhu výchovy a vzdělávání.

Spontánní a řízené činnosti

V úrovni sledovaných činností, jejich organizaci a v reakcích dětí se projevila účelná spolupráce, jednotnost a důslednost učitelek v dodržování předem stanovených pravidel soužití a komunikace. Převažovaly spontánní aktivity, ve kterých děti rozvíjely smysluplné námětové a konstruktivní hry, střídaly role, vzájemně bezproblémově komunikovaly. Chybělo uplatnění některých účinných prostředků zmiňovaných ve školním vzdělávacím programu, např. komunitní kruh, uspořádání herny jako dílny podporující aktivity dětí.

Výchovně-vzdělávací činnost se vyznačovala účinnou motivací, vhodnou volbou metod a forem podporujících aktivní učení dětí a získávání dovedností vlastní zkušeností. Integrace estetických, pohybových, pracovních a poznávacích aktivit poskytla dětem prožitky, uspokojení, radost, nové poznatky i zkušenosti. Přirozenému průběhu sledovaných činností přispívaly citlivý přístup učitelek, důsledné zohledňování zejména sociálních a emocionálních potřeb nově zařazených dětí, poskytovaná možnost sdělovat vlastní zážitky a podíl na činnostech spojených se sebeobsluhou a stravováním. Rušivě působily společně organizované přechody na hygienu, omezovaly samostatnost dětí a časový prostor pro spontánní aktivity. Dílčí metodické nedostatky se projevily ve vedení jazykových cvičení, pracovních aktivit a při procvičování algoritmů.

Spontánní činnosti i řízené činnosti velmi dobrou úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj včetně jemné motoriky je přiměřený věku dětí. V průběhu sledovaných činností děti přirozeně komunikovaly. Na potřeby vadně mluvících škola reagovala zajištěním pravidelné individuální odborné logopedické péče v rozsahu korekcí lehčích vad. V rozmanitých estetických aktivitách děti uplatnily představivost a tvořivost. Výsledky dětské tvorby jsou využívány k výzdobě interiéru i prezentaci práce školy. Děti prokazovaly velmi dobrou úroveň hygienických a zdvořilostních návyků i sebeobslužných dovedností.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou velmi dobré

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené v Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 12 165/03-21 ze dne 4. února 2003 jsou shodné s údaji uvedenými ve Zřizovací listině ze dne 24. října 2002
- Škola organizuje pro žáky kontakt s kulturní veřejností návštěvami divadelních představení a koncertů, pořádá soutěže různého zaměření, pro rodičovskou i občanskou veřejnost vystoupení dětí při tradičních obecních akcích.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Základní školy Bernartice, okres Jeseník – příspěvková organizace ze dne 24. října 2002
2. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 12 165/03-21 ze dne 4. února 2003
3. Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vztahující se ke školnímu roku 2003/2004: třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků, rozvrh hodin, školní řád, záznamy z jednání pedagogické rady, personální dokumentace pedagogických pracovníků - doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání; třídní kniha 4. ročníku školního roku 2002/2003
4. Povinná dokumentace školy dle § 45b zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, školního roku 2003/2004: evidenční listy dětí v mateřské škole, přehledy docházky za měsíce září a říjen 2003 a přehled výchovné práce
5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003 – ZŠ ze dne 30. srpna 2003
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003 - MŠ ze dne 29. srpna 2003
7. Učební plán školy ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004
8. Plán práce – koncepce základní školy 2003/2004 ze dne 1. září 2003
9. Školní kurikulum Mateřské školy v Bernarticích
10. Vnitřní řád mateřské školy
11. Pracovní plán mateřské školy pro školní rok 2003/2004 zpracovaný k 1. září 2003
12. Časově tematické plány učiva kontrolovaných předmětů na školní rok 2003/2004
13. Hospitační záznamy ředitelky školy ve školním roce 2002/2003
14. Hospitační záznamy a záznamy o průběžné kontrole vedoucí pracoviště mateřské školy
15. Namátkový výběr sešitů, pracovních sešitů, žákovských knížek a deníčků žáků kontrolovaných tříd
16. Podkladová inspekční dokumentace – mateřské školy, základní školy
17. Dotazník pro ředitele před inspekcí

ZÁVĚR

- *Personální podmínky pro sledované předměty český jazyk, matematika a zejména prvouka a přírodověda v základní škole i pro předškolní vzdělávání v mateřské škole nejsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti příznivé. Výsledná kvalita vzdělávacího procesu v základní škole je touto skutečností dílčím způsobem ovlivněna.*
- *Materiální zabezpečení základní školy i mateřské školy umožňuje realizaci cílů vymezených vzdělávacími programy pro vyučovací předměty český jazyk, matematika, prvouka a přírodověda i předškolní vzdělávání. V základní škole nebyl převážně starší, ale funkční fond učebních pomůcek účelně využit. Práce s počítačovým vybavením není do procesu vzdělávání zařazována.*
- *Ve školním roce 2003/2004 je školou dodržen učební plán vzdělávacího programu Základní škola. Ve sledovaných předmětech jsou plněny učební osnovy vzdělávacího programu. Ve školním roce 2002/2003 nebyl v předmětech přírodověda a vlastivěda ve 4. ročníku probírán tematický celek Výchova ke zdraví, není začleněn ani do plánů učiva 4. a 5. ročníku pro školní rok 2003/2004.*

- *Ve výuce převládala vstřícná komunikace mezi vyučujícími a žáky. Kvalitu vzdělávání však nepříznivě ovlivnily využívané méně efektivní metody a formy práce.*
- *Předškolní vzdělávání v převažující míře podporovalo osobnostní rozvoj dětí. Zvolení vhodných didaktických metod se pozitivně odrazilo v efektivitě sledovaných výchovně-vzdělávacích činností, nedostatky méně závažného charakteru byly shledány v oblasti organizace činností dětí a v tradičním věcném prostředí školy.*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Danuše Zálešáková	Danuše Zálešáková v. r.
Členka týmu	PaedDr. Rudolfa Kukulová	Rudolfa Kukulová v. r.

V Jeseníku dne 22. října 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. října 2003

Razítko

Ředitelka školy

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Hana Palovčíková	Hana Palovčíková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucí inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Dukelská 1240, 790 01 Jeseník. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Olomouckého kraje odbor školství, mládeže a tělovýchovy Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc	2003-11-28	1008/03-11082
Zřizovatel Obec Bernartice 790 57 Bernartice 282	2003-11-28	1008/03-11082

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.